

Biztonságtudományi Doktori Iskola - Óbudai Egyetem

Dr. Besenyő János

Tantárgy: Magyar katonai és rendőri műveletek az afrikai kontinensen (Szabadon választható tárgy)

Tárgyleírás: Napjainkban az afrikai kontinens szerepe ismét felértékelődött a fejlett nyugati világ (Amerikai Egyesült Államok, NATO, EU) és a feltörekvő új nagyhatalmak (Kína, Oroszország, India, Törökország) számára. Az a két szövetség (EU, NATO) amelyekhez hazánk a rendszerváltást követően csatlakozott, egyre aktívabb szerepet vállalnak az afrikai béketámogató műveletekben, amelyekből ezért mi sem maradhatunk ki. A magyar szerepvállalás 1989-2000 között inkább az ENSZ keretein belül történt, majd 2004-től kezdve az EU műveletek kerültek előtérbe. Az említett időszakban 21 műveletben több mint 400 katona és rendőr vett részt, akik komoly tapasztalatot gyűjtöttek össze, amely nem csak a fegyveres és rendvédelmi testületek, de a gazdasági, diplomáciai és tudományos szervezetek számára is rendkívül hasznosak lehetnek.

A tantárgy célja: Megismertetni a hallgatókat az afrikai kontinensen zajló békeműveletekkel, amelyekben magyar katonák és rendőrök szolgáltak. Az Ő tevékenységükön keresztül megismerhetők a fekete kontinens kihívásai, konfliktusai és az azokra adott válaszok.

A tantárgy témái:

- Afrika történelme;
- Az afrikai konfliktusok gyökerei;
- biztonságpolitikai kihívások;
- konfliktusokat előrejelző, figyelmeztető jelek, konfliktusok kirobbanása;
- konfliktus kezelés helyi és regionális szinten, az „afrikai problémákra adott afrikai válaszok”;
- a magyar részvétellel zajló műveletek bemutatása;
- a műveletek során szerzett magyar tapasztalatok;
- esettanulmány: Nyugat-Szahara;
- esettanulmány: Darfur;
- esettanulmány: Angola

Kötelező irodalom:

- Besenyő János (2012): A nyugat-szaharai válság egy magyar békefenntartó szemével, Publikon Kiadó, Pécs
- Besenyő János (2013): Magyar békefenntartók Afrikában, Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat, Budapest
- Besenyő János, Búr Gábor, Horváth Sándor (2013): Magyar katonák és rendőrök az ENSZ angolai békeműveletében, Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat, Budapest
- Besenyő János (2016): Dárfúr a lángoló tartomány, Publikon Kiadó, Pécs

- Boda József (2006): A rendvédelmi békefenntartás kialakulása, fejlődése, helye és szerepe a XXI. században, Doktori (PhD) értekezés, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Budapest, http://193.224.76.2/downloads/konyvtar/digitgy/phd/2007/boda_jozsef.pdf
- Boldizsár Gábor (2001): A béketámogató műveletek kialakulása, fejlődése, helye a katonai műveletek rendszerében. http://m.ludita.uni-nke.hu/repozitorium/bitstream/handle/11410/1053/nek_2001_2_boldizsar.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Boldizsár Gábor (2008): A békeműveletekben való részvétel hatása a Magyar Honvédségre, Doktori (PhD) értekezés, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Budapest, http://193.224.76.2/downloads/konyvtar/digitgy/phd/2008/boldizsar_gabor.pdf
- Papp Gyula (2008): A Magyar Honvédség békefenntartó műveletekre kijelölt alegységeinek felkészítése, Doktori (PhD) értekezés, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Budapest, http://archiv.uni-nke.hu/downloads/konyvtar/digitgy/phd/2008/papp_gyula.pdf

Ajánlott irodalom:

- Marco Jowell (2018): Peacekeeping in Africa: Politics, Security and the Failure of Foreign Military Assistance, I.B.Tauris
- Cedric De Coning, Linnéa Gelot, John Karlsrud (2016): The Future of African Peace Operations: From the Janjaweed to Boko Haram, Zed Books Ltd.
- Marco Wyss, Thierry Tardy (2014): Peacekeeping in Africa: The evolving security architecture, Routledge
- Joachim Koops, Norrie MacQueen, Thierry Tardy, Paul D. Williams (2015): The Oxford Handbook of United Nations Peacekeeping Operations, Oxford University Press
- Norrie Macqueen (2014): United Nations Peacekeeping in Africa Since 1960, Routledge
- Isiaka Badmus (2015): The African Union's Role in Peacekeeping: Building on Lessons Learned from Security Operations, Springer
- Robert I. Rotberg (2010): Peacekeeping and Peace Enforcement In Africa: Methods of Conflict Prevention, Brookings Institution Press

Előírt/ajánlott nyelvtudás: angol középfok